

NOWOSIELSKI. MALARZ – FILOZOF – TEOLOG

Wystawa prezentuje projekty i szkice sakralne autorstwa Jerzego Nowosielskiego. Są pośród nich koncepcje, które doczekały się realizacji, jak również te, do urzeczywistnienia których nigdy nie doszło oraz swobodne „zapiski” wyobraźni, które nie wiążą się z konkretnymi miejscami.

W twórczości sakralnej Nowosielskiego objawiała się odrębna interpretacja tradycji będąca wyjściem poza utarte schematy. Nade wszystko twórczość ta była kompletną pod względem teologicznym. W koncepcjach wnętrz świątyń – zarówno cerkwi, jak i kościołów – dopełniały się ikonografia i wyposażenie. W pracach Nowosielskiego kanon ikonograficzny ożywał, dzięki „intuicjom” artysty, malarskim rozwiązaniom barwnym i kompozycyjnym. Wystawa prezentuje szkice, gwasze, zapiski krystalizujących się wizji. Są pośród nich projekty brył budowli, polichromii w świątyniach, ale również ikony i ikonostasy. W niektórych niewielkich szkicach zadziwia wprawne i szczegółowe opracowanie ikonografii sakralnego wnętrza, a w innych syntetyczne potraktowanie obiektów – swego rodzaju „notatka”. Niektóre koncepcje pozostają czasem jedynie utrwaloną na skrawku papieru ideą, przetwarzaną, powracającą myślą. Pośród prezentowanych prac znajdują się projekty zrealizowane, jak również te na zawsze „utracone”, które miały szanse zaistnieć, ale szanse te zostały zaprzepaszczone. Wiele pomysłów nie zostało przyjętych, zaakceptowanych – były bowiem zbyt otwarte, niemieszczące się w utartych regułach myślenia o ikonie czy o przestrzeni sakralnej.

Prezentowane na wystawie projekty i szkice potwierdzają rys odrębności twórczości Nowosielskiego na tle zjawisk w sztuce współczesnej. Naznacza ją estetyka ikony – spotkanie wszystkich wątków istotnych w dziełach Nowosielskiego: oryginalnego wyrazu plastycznego z arsenalem środków formalnych zakotwiczonych w tradycji malarstwa ikonowego, nacechowany jednakże otwartością wobec języka sztuki współczesnej, ale również wiedzy teologicznej. Właśnie „współwzajemność” tych dyscyplin odnaleźć można w szkicowych „zapiskach” i projektach Nowosielskiego. W żadnym zamkniętym kanonie, regule nie dałoby się bezpiecznie zmieścić iskry łączącej teologię, filozofię i malarstwo – zjawiska, jakim była twórczość Nowosielskiego. [Ewa Zalewska]

Organizatorzy składają podziękowania prof. Leonowi Tarasewiczowi i Fundacji Villa Sokrates za współpracę przy realizacji wystawy.

Organizatorzy: Akademia Supraska, Fundacja Oikonomos, Fundacja Villa Sokrates, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Muzeum Podlaskie w Białymstoku

Wystawie towarzyszy katalog, którego wydawcą są AKADEMIA SUPRASKA i FUNDACJA OIKONOMOS. Publikacja zawiera teksty związane z sympozjum NOWOSIELSKI. MALARZ – FILOZOF – TEOLOG, zorganizowanym przez Akademię Supraską w 2018 roku.

Katalog:

WSTĘP // ks. Jarosław Józwick, Kanclerz Akademii Supraskiej;

TEKSTY // prof. Aleksander Naumow, ks. dr Henryk Paprocki, dr hab. inż. arch. prof. PB Jerzy Uścińowicz, dr Krystyna Czerni, Ewa Zalewska [kustosz, Muzeum Ikon w Supraślu];
REDAKCJA i OPRACOWANIE // Krapiva: Aneta Jurgilewicz- Stępień, Ewa Zalewska;
TŁUMACZENIA i KONSULTACJE // Krystyna Czerni, Danuta Jóźwik, m. Nikołaja [Aleksiejuk], ks. Alexander Sadkowski;
RECENZENT // prof. Andrzej Sadowski
FOTOGRAFIE PRAC W CZĘŚCI KATALOGOWEJ // Grzegorz Dąbrowski
DRUK // Orthduk